

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Voortgezet Onderwijs
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
1101594

Uw brief van
15 November 2016

Uw referentie
2016Z21227

Datum 6 december 2016

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Ypma (PvdA) aan de
staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht
'Praktijkscholen vrezen toeloop van ander soort leerlingen'

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Ypma (PvdA) van uw
Kamer inzake het bericht 'Praktijkscholen vrezen toeloop van ander soort
leerlingen'.

De vragen werden mij toegezonden bij uw bovenaangehaalde brief met kenmerk
2016Z21227

Met vriendelijke groet,

de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker

2016Z21227

Antwoord op de schriftelijke vragen van het lid Ypma (PvdA) aan de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over het bericht 'Praktijkscholen vrezen toeloop van ander soort leerlingen' (ingezonden 15 november 2016)

1

Kent u het bericht 'Praktijkscholen vrezen toeloop van ander soort leerlingen'? 1)

Ja.

2

Deelt u de zorgen van de sector als de criteria voor de praktijkscholen worden afgeschaft? Zo nee, waarom niet?

Zie het antwoord op vraag 3.

3

Wat is de reden om de criteria voor praktijkscholen af te schaffen?

Ik zie dat er vanuit het praktijkonderwijs veel zorgen zijn over het loslaten van de landelijke criteria, maar ik deel deze zorgen niet. Het uitgangspunt van passend onderwijs is dat de scholen met elkaar bepalen wat de meest passende plek is voor een leerling in die regio. Sommige leerlingen zijn gebaat bij het (voortgezet) speciaal onderwijs of speciaal basisonderwijs, anderen bij het reguliere onderwijs. Sinds de invoering van passend onderwijs wijzen de samenwerkingsverbanden leerlingen op een zorgvuldige en professionele wijze ondersteuning toe. Ik heb er vertrouwen in dat samenwerkingsverbanden dat ook voor het praktijkonderwijs (pro) kunnen doen. Als de criteria voor pro zijn losgelaten, kunnen samenwerkingsverbanden de criteria van pro aan laten sluiten op de criteria voor andere vormen van ondersteuning in de regio, en kan er in de regio bepaald worden op welke school een leerling het best op zijn plek is. Hierdoor zullen samenwerkingsverbanden nog beter in staat zijn maatwerk te leveren.

Bij de invoering van passend onderwijs was men overigens ook bang voor een grote toeloop van leerlingen uit het (voortgezet) speciaal onderwijs naar het reguliere onderwijs. Dit is niet gebeurd. Dat neemt niet weg dat ik de zorgen uit het praktijkonderwijs serieus neem. Ik houd rekening met deze zorgen in het verdere traject.

In de negende voortgangsrapportage passend onderwijs heb ik aangegeven dat ik de invulling van het loslaten van de criteria lwoo en pro in samenhang bekijk met het besluit over de verdeling van de middelen, en dat er meer tijd nodig is voor dit besluit.¹ Ik spreek op dit moment dan ook met de sectororganisaties, de voorscholen en samenwerkingsverbanden over een nieuwe bekostigingssystematiek en over het loslaten van de criteria. In het voorjaar van 2017 wordt een voorstel

¹ Kamerstuk 31 497, nr. 210, 774959.

uitgewerkt en een wetsvoorstel opgesteld, dat door het volgende kabinet kan worden ingediend bij de Tweede Kamer.

Onze referentie
1101594

4

Hoe verhoudt deze maatregel zich tot het amendement Ypma c.s. op de Wijziging van de Wet op het voortgezet onderwijs 2) en hoe wordt uitvoering gegeven aan dit amendement?

Het amendement Ypma c.s. heeft de mogelijkheid tot opting out voor het pro uit het wetsvoorstel Integratie lwoo en pro in passend onderwijs gehaald.² Opting out zou het voor samenwerkingsverbanden mogelijk maken om vooruit te lopen op de beslissing om de criteria voor pro op termijn los te laten. Door het amendement is het op dit moment dus niet mogelijk de criteria voor het pro los te laten. Wel kunnen samenwerkingsverbanden sinds 1 januari 2016 kiezen voor opting out voor de criteria en duur van de toewijzing van lwoo en voor de lwoo-licenties.

5

Deelt u de mening dat het praktijkonderwijs op dit moment ruimte biedt aan een specifieke groep kwetsbare leerlingen en dat deze leerlingen intensief begeleid moeten worden naar een betaalde baan? Zo ja, deelt u dan tevens de mening dat deze begeleiding onder druk komt te staan wanneer hier leerlingen bijkomen met ernstige gedragsproblematiek zonder dat de praktijkscholen hierop ingericht zijn en er voldoende ondersteuning is in de klas? Zo nee, waarom niet?

Het pro bedient juist een brede groep leerlingen, die via een maatwerkprogramma naar de arbeidsmarkt worden begeleid of naar een vervolgopleiding. Het onderwijsaanbod afstemmen op de mogelijkheden en behoeften van de leerling en deze uit te laten stromen op zijn/haar niveau is de kracht van het pro. Dat kan uitstroom zijn naar een baan. Maar we zien ook dat een aanzienlijk deel van de leerlingen na het pro succesvol weet door te stromen naar het mbo.³

Zoals in het antwoord op vraag 3 aangegeven, is het uitgangspunt van passend onderwijs dat scholen samen beslissen wat de meest passende plek is voor een kind. Het samenwerkingsverband faciliteert bovendien de betreffende school voor het bieden van ondersteuning. Dat kan, ook voor leerlingen met ernstige gedragsproblematiek, het pro zijn.

Het samenwerkingsverband heeft de wettelijke plicht om een dekkend aanbod te hebben voor alle leerlingen: zowel voor de leerlingen met ernstige gedragsproblematiek als voor de leerlingen in het pro. Hiertoe stelt elke school een ondersteuningsprofiel op, waarin zij aangeeft welke ondersteuning de school kan leveren. Een pro-school kan aangeven dat zij deze leerlingen de juiste ondersteuning kunnen bieden, en in het samenwerkingsverband afspraken maken over extra bekostiging voor deze leerlingen. Zoals ik al aangaf in het antwoord op vraag 3, verwacht ik niet dat leerlingen met ernstige gedragsproblematiek in grote mate naar het praktijkonderwijs zullen worden doorverwezen.

² Kamerstuk 33 993, nr. 12.

³ <https://www.onderwijsincijfers.nl/kengetallen/voortgezet-onderwijs/deelnemersvo/leerlingenstromen>.

6

Onze referentie
1101594

Bent u voornemens om de instroom van leerlingen van cluster-4 scholen te beperken of te voorkomen? Zo ja, op welke wijze? Zo nee, hoe gaat u er dan voor zorgen dat de leerlingen met gedragsproblematiek voldoende ondersteuning krijgen in de klas en hoe gaat u ervoor zorgen dat ook de reguliere leerlingen binnen de praktijkschool voldoende aandacht krijgen?

Nee. Zoals ik heb aangegeven in het antwoord op vraag 3, wijzen de samenwerkingsverbanden leerlingen op een zorgvuldige en professionele wijze ondersteuning toe. Ik ga er vanuit dat samenwerkingsverbanden dat ook voor het praktijkonderwijs doen.

7

Op welke manier gaat u zich inzetten om die zorgen binnen de sector weg te nemen en daarmee samen met de praktijkscholen de begeleiding van deze kwetsbare groepen leerlingen te garanderen?

Ik ben, samen met de VO-raad, in gesprek met de scholen en samenwerkingsverbanden over de verdere inpassing van lwoo en pro in passend onderwijs. In het najaar hebben het Steunpunt passend onderwijs vo en ik hiertoe drie regionale bijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten is er gesproken over een nieuwe bekostigingssystematiek en de mogelijke invulling en gevolgen van het loslaten van de criteria voor lwoo en pro. Deze bijeenkomsten hebben een aantal bespreekpunten opgeleverd waarover ik de komende periode verder in gesprek ga met onder andere de VO-raad en de sectorraad praktijkonderwijs. De zorgen van de pro-scholen over het loslaten van de criteria maken daar onderdeel van uit.

1) <http://www.ad.nl/woorden/praktijkscholen-vrezen-toeloop-van-ander-soort-leerlingen~a198301b/>.

2) Kamerstuk 33 993, nr. 12.